

АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
КОНСОЛИДИРАНИ
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА**

Скопје, јуни 2019

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Консолидирани финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиска состојба	4
Извештај за паричните текови	5
Извештај за промените во главнината	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-35
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на консолидирана годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Консолидирана Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје**

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на АД Д-Р ПАНОВСКИ – Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Консолидираниот Извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2018 година, како и Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, Консолидираниот Извештај за промени во главнината и Консолидираниот Извештај за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија кои се прифатени и објавени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)**ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје**

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, консолидираните финансиски извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, консолидираната финансиска состојба на АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје заклучно со 31 декември 2018 година, како и неговата консолидирана финансиска успешност и неговите консолидирани парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

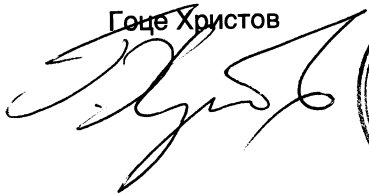
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со консолидираната годишна сметка и консолидираните ревидирани финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и консолидираните ревидирани финансиски извештаи на АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

Скопје, 13 јуни 2019 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

**Управител и Овластен ревизор**

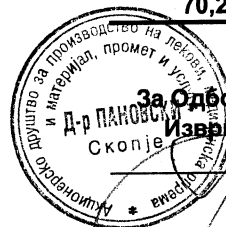
Антонио Велјанов



АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од продажба	8	790,567	680,929
Останати оперативни приходи	9	11,613	82,514
Набавна вредност на продадени стоки	10	(521,984)	(453,234)
Употребени сировини и материјали		(9,644)	(9,640)
Трошоци за вработени	11	(54,989)	(49,793)
Амортизација	17:18	(27,468)	(26,193)
Останати оперативни расходи	12	(84,197)	(196,160)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА (ЗАГУБА)		103,898	28,423
Приходи од финансирање	13	5,123	23,404
Расходи од финансирање	13	(29,915)	(34,905)
Удел во добивките (загубите) на придружените друштва	19	-	-
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		79,106	16,922
Данок од добивка	14	(8,830)	(7,900)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		70,276	9,022
Нето добивка (загуба) на:			
Сопствениците на друштвото мајка		70,246	12,680
Неконтролирачкото учество во подружниците		30	(3,658)
		70,276	9,022
Основна заработувачка по акција (Во МКД)	15	84	11
Друга сеопфатна добивка:			
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупно друга сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		70,276	9,022
Вкупна сеопфатна добивка (загуба) на:			
Сопствениците на друштвото мајка		70,246	12,680
Неконтролирачкото учество во подружниците		30	(3,658)
		70,276	9,022

Скопје, 26 март 2019 година



За Одбор на Директори
Извршен Директор

Белешките се составен дел на консолидраните финансиски извештаи
Извештајот на ревизорите е на страна 1 и 2.

АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	16	348	186
Недвижности, постројки и опрема	17	240,369	250,302
Вложувања во недвижности	18	455,206	453,344
Вложувања во придружени друштва	19	-	-
Вкупно нетековни средства		695,923	703,832
Тековни средства			
Залихи	21	284,301	214,351
Побарувања од купувачи и други побарувања	22	452,929	459,218
Дадени позајмици	23	83,305	84,888
Парични средства	24	21,279	130,768
Вкупно тековни средства		841,814	889,225
ВКУПНО СРЕДСТВА		1,537,737	1,593,057
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	25	51,285	51,285
Законски резерви		16,654	16,652
Ревалоризациони резерви		-	-
Останати резерви		161,132	135,958
Акумулирана добивка (загуба)		468,940	643,472
		698,011	847,367
Неконтролирачко учество		796	766
Вкупно главнина		698,807	848,133
Нетековни обврски			
Долгорочни кредити кои носат камата	26	251,119	337,213
Долгорочни наеми	26	2,686	2,704
Вкупно нетековни обврски		253,805	339,917
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	27	158,569	98,722
Примени аванси	27	-	-
Краткорочни кредити и позајмици	28	294,606	167,925
Тековен дел на долгорочни кредити и наеми	26	110,723	108,960
Останати тековни обврски	27	21,227	29,400
Вкупно тековни обврски		585,125	405,007
Вкупно обврски		838,930	744,924
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		1,537,737	1,593,057

АД Д-Р ПАНОВСКИ - Скопје
КОНСОЛИДРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Парични текови од оперативни активности			
Добивка (загуба) пред оданочување		79,106	16,922
Усогласување за:			
Амортизација на нематеријални средства	16	86	60
Амортизација на НПО	17	20,465	19,384
Амортизација на вложувања во недвижности	18	6,917	6,749
Исправка и отпис на побарувања	12	9,034	103,343
Исправка и отпис на залихи	12	2,315	1,592
Усогласување	19	2	-
Загуба од продажба на влог во подружница	19	-	11,345
Добивка/загуба од продажба на основни средства		(15)	7,124
Пренос на средства од нови подружници и гудвил	17	-	(8,745)
Останати усогласувања на основни средства		(33)	1,827
Приходи од отпис на обврски	9	-	(17,892)
Расходи (приходи) од камати, нето	13	24,493	12,233
Добивка (загуба) пред промени во обртни средства		142,370	153,942
Побарувања од продажба		(26,667)	25,810
Побарувања за дадени аванси		19,880	(10,004)
Останати тековни средства и АВР		4,042	(477)
Залихи		(72,265)	(57,008)
Обврски од добавувачи		59,847	(67,161)
Обврски за примени аванси		-	(27)
Останати тековни обврски и ПВР		(4,927)	3,441
Нето пари употребени во работењето		122,280	48,516
Платена камата		(30,993)	(30,920)
Платен данок од добивка		(10,328)	(6,002)
Нето парични текови од оперативни активности		80,959	11,594
Парични текови од вложувачки активности			
Наплатени (дадени) заеми, нето	23	1,583	100,858
Примени камати	13	4,752	22,142
Отуѓување на подружница	19	-	5,129
Набавки на вложувања во недвижности	18	(8,779)	(9,215)
Набавки на нематеријални средства, нето	16	(248)	(109)
Купување на недвижности, постројки и опрема	17	(10,499)	(14,965)
Приливи од продажби на НПО	9	15	44,510
Нето парични текови од вложувачки активности		(13,176)	148,350
Парични текови од финансиски активности			
Искористени (отплатени) кредити		42,332	(46,977)
Исплатени дивиденди		(219,604)	(11,305)
Нето парични текови од финансиски активности		(177,272)	(58,282)
Нето зголемување (намалување) на парични средства		(109,489)	101,662
Парични средства на почетокот на годината	24	130,768	29,106
Парични средства на крајот од годината	24	21,279	130,768

Белешките се составен дел на консолидраните финансиски извештаи
Извештајот на ревизорите е на страна 1 и 2.

	Акционерски капитал	Законски резерви	Ревалоризациони резерви	Резерви од добивка за инвестиции	Акумулиран а добивка (загуба)	Вкупно	Неконтро лирачко учество	Вкупно главнина
Во илјади МКД								
На 1 јануари 2017 година	51,285	16,652	-	110,866	665,363	844,165	4,423	848,589
Сеопфатна добивка:								
Добивка (загуба) за периодот	-	-	-	-	12,680	12,680	(3,658)	9,022
Продажба на недвижности	-	-	-	-	-	-	-	-
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	51,285	16,652	-	110,866	678,043	856,845	765	857,611
Трансакции со сопствениците								
Друго	-	-	-	-	(419)	(419)	-	(419)
Акумулирани добивки и загуби од подружници	-	-	-	-	2,246	2,246	-	2,246
Исплата на дивиденда	-	-	-	-	(11,305)	(11,305)	-	(11,305)
Издвојување за инвестиции	-	-	-	25,092	(25,092)	-	-	-
На 31 декември 2017	51,285	16,652	-	135,958	643,473	847,367	765	848,133
Сеопфатна добивка:								
Добивка (загуба) за периодот	-	-	-	-	70,246	70,246	30	70,276
Продажба на недвижности	-	-	-	-	-	-	-	-
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	70,246	70,246	30	70,276
Трансакции со сопствениците								
Друго	-	2	-	-	-	2	-	2
Исплата на дивиденда	-	-	-	-	(219,604)	(219,604)	-	(219,604)
Издвојување за инвестиции	-	-	-	25,174	(25,174)	-	-	-
На 31 декември 2018	51,285	16,654	-	161,132	468,940	698,011	796	698,807

Белешките се составен дел на консолидраните финансиски извештаи
Извештајот на ревизорите е на страна 1 и 2.

1. Основни податоци и дејност

Акционерското друштво за производство на лекови, медицинска опрема и материјал, промет и услуги Д-Р ПАНОВСКИ Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото или Групацијата”) е основано во 1994 година. Основната дејност на Друштвото е трговија на големо со фармацевтски производи.

Адресата на Друштвото е ул. Скупи 3 Бр.55, Скопје. Друштвото ја обавува својата дејност на истата оваа локација.

Вкупниот број на вработени во матичното друштво со 31 декември 2018 година е 60 вработени (2017: 63 вработени).

2. Основа за составување на консолидираните финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Консолидираните финансиски извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 35, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Консолидираните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2018 и 2017 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Принципи на консолидација

Консолидацијата на финансиските извештаи на друштвата е извршена на следниот начин:

- Прво, се собираат поединечно салдата на сите позиции на средствата, обврските, капиталот, од билансот на состојба на 31 декември, како и приходите и расходите, од билансот на успех;
- Второ, во целост се елиминираат салдата на побарувањата и обврските на 31 декември, кои произлегуваат од трансакции меѓу друштвата во рамките на Групацијата;
- Трето, во целост се елиминираат салдата на вложувањата на матичното друштво во зависните друштва (подружници) со состојба на 31 декември и салдото на делот од капиталот на тие друштва, кој се однесува на тие вложувања, а остатокот на капиталот, е прикажан во консолидираниот биланс на состојба како малцинско учество;
- Четврто, во целост се елиминираат приходите и расходите кои произлегуваат од трансакции меѓу друштвата во рамките на Групацијата.

2. Основа за составување на финансиски извештаи (Продолжение)

2.4. Подружници

Подружници се правни лица каде што матичното друштво има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во тие друштва. Постоенето на и ефектот од поседувањето на гласачката сила се зема во предвид при одредувањето на тоа дали Друштвото има контрола над тие правни лица. Вложувањата на Друштвото во подружниците се евидентирани во посебните финансиски извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност.

Подружниците се целосно консолидирани во моментот на воспоставување на контрола над истите од страна на Друштвото. Подружниците се исклучуваат од консолидација во моментот на престанок на контрола од страна на Друштвото.

Приложените консолидирани финансиски извештаи ги вклучуваат финансиските извештаи на матичното друштво и на следните подружници:

	2018	2017
	% на учество	% на учество
ПЗУ Центар за дојка	100.00%	100.00%
Метрополитен АД Скопје	64.55%	64.55%
Пела Проект ДООЕЛ	100.00%	100.00%
ДГ Пелагонија Градба ДООЕЛ	100.00%	100.00%

2.5. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била заснована проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања. Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.6. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Приходи од продажба

Продажба на производи и стоки

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќање на стоките, трговските попусти и количинските рабати. Приходот се признава во билансот на успех кога на купувачот му се пренесени значајните ризици и користи од сопственоста на стоките, друштвото не задржува вистинска контрола врз продадените стоки, приходите може веродостојно да се измерат, кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на друштвото, трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

Обезбедување на услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во билансот на успех според степенот на завршеност на услугите на датумот на билансот на состојба и кога приходот може веродостојно да се измери, кога е веројатно е дека друштвото ќе има прилив на економски користи, трошоците за трансакцијата и за довршување на трансакцијата може да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.2. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.3. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.4. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2018 и 2017, се следните:

	2018	2017
1 ЕУР =	61.4950 МКД	61.4907 МКД
1 УСД =	53.6887 МКД	51.2722 МКД

3.5. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2017: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 14.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.6. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки, денарски депозити по видување и орочени депозити со краток рок на достасување.

3.8. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Со товарење на расходите се формира исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојба. Индикатори за ненаплатливоста на побарувањата се следните: доцнење при исплата на побарувањата, инсолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

3.9. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

3.10. Вложувања во придружени друштва

Вложувања во придружени друштва се сметаат оние вложувања каде Друштвото има значајно влијание и кое ниту е подружница, ниту е заедничко вложување на Друштвото. Обично тоа се вложувања во кои Друштвото поседува помеѓу 20% и 50% од гласачката сила во тоа друштво. Вложувањата во придружени друштва се евидентирани во консолидираните финансиските извештаи на Друштвото според методот на главнина.

Според методот на главнина, вложувањето во придружени друштва првично се признаваат според набавната вредност и последователно се зголемува или намалува за да се признае учеството на вложувачот во добивката или загубата на стекнатото друштво по датумот на стекнување. Учеството на вложувачот во добивката или загубата на стекнатиот ентитет се признава во добивката или загубата на вложувачот.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.11. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

(1) Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Последователно, НПО се водат според нивната набавна вредност намалена за амулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат.

Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2018 година во однос на 2017 година се следните:

	2018	2017	2018	2017
Недвижности	1.5 %	1.5 %	67 години	67 години
Опрема	10 %	10 %	10 години	10 години
Транспортни средства	20 %	20 %	5 години	5 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3.12. Вложувања во недвижности (средства за издавање)

Недвижностите (земјиште и згради) наменети за издавање кои што Друштвото не ги користи за своите основни активности се класифицирани како вложувања во недвижности или средства за издавање. Вложувањата во недвижности, се евидентираат по набавна вредност при нивното стекнување намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Амортизацијата се пресметува според правопрпорционалниот метод во текот на проценетиот век на користење на средствата со годишна стапка на амортизација од 1.5% (2017: 1.5%).

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.13. Обезвреднување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно обезвреднување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.14. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.15. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансисрање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3.16. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.17. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото има дадено под оперативен наем градежни објекти од кој што остварува приходи од наемнини.

3.18. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.19. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, како и од користење на кредити со девизни клаузули, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флуктуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

Ризик од промени на цените

Друштвото не е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата во хартии од вредност со оглед дека истото не располага со такви вложувања.

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентracија на кредитен ризик со оглед дека најголем број од купувачите се различни државни и приватни субјекти. Друштвото нема изградено посебна политика со цел да се управува или да се намали кредитниот ризик.

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има користено вакви кредити и позајмици, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Друштвото нема начин истиот да го намали.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РСМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2018 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, дадени позајмици, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба.

Објективната вредност на долгорочните обврски по кредити е непрактично да се утврдува со оглед дека ефектот од нивното сведување ќе биде нематеријален.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година е следната:

	2018	2017
Обврски по кредити	659,134	616,802
Пари и депозити	(21,279)	(130,768)
Нето обврски (пари)	637,855	486,034
Вкупен капитал	698,011	853,385
% на задолженост	91%	57%

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2018 и 2017 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	195	21,139	303,716	172,838
УСД	-	83	8,914	10,920
ЦХФ	-	-	-	-
Вкупно	195	21,222	312,630	183,758

Друштвото претежно е изложено на ЕУР.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	(30,352)	(15,170)	30,352	15,170
УСД	(891)	(1,084)	891	1,084
ЦХФ	-	-	-	-
Нето Ефект	(31,244)	(16,254)	31,244	16,254

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки.

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 декември	
	2018	2017
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	85	161
- Побарувања од купувачи и други побарувања	449,117	434,795
- Дадени позајмици	21,175	7,724
- Вложувања во придружени друштва	-	-
	470,377	442,680
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Парични средства	21,194	130,607
- Депозити во банки	-	-
	21,194	130,607
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Дадени позајмици	62,130	62,604
	62,130	62,604
	553,701	650,451
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	158,569	98,722
- Примени позајмици	108,253	253
- Останати тековни обврски	19,508	29,400
	286,330	128,375
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Позајмици од друштва (З и З фарма)	46,121	46,118
- Кредити од банки	-	64,767
	46,121	110,885
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити од банки	504,760	505,564
	504,760	505,564
	837,211	744,924

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1%		Намалувања за 1%	
	2018	2017	2018	2017
Земени кредити	(5,048)	(5,056)	5,048	5,056
Депозити во банки	-	-	-	-
Нето Ефект	(5,048)	(5,056)	5,048	5,056

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2018 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	21,279	-	-	-	21,279
Купувачи и останати	303,677	135,947	9,209	284	449,117
Дадени позајмици	-	-	83,305	-	83,305
Вложувања во поврзани друштва	-	-	-	-	-
	324,956	135,947	92,514	284	553,701
Добавувачи	158,569	-	-	-	158,569
Кредити	167,796	18,454	377,648	253,805	659,134
Останати обврски	19,508	-	-	-	19,508
	345,873	18,454	377,648	253,805	837,211

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	130,768	-	-	-	130,768
Купувачи и останати	270,701	161,680	2,414	-	434,795
Дадени позајмици	-	-	84,888	-	84,888
Вложувања во поврзани друштва	-	-	-	-	-
	401,469	161,680	87,302	-	650,451
Добавувачи	98,722	-	-	-	98,722
Кредити	9,080	18,160	249,645	339,917	616,802
Останати обврски	26,242	3,158	-	-	29,400
	134,044	21,318	249,645	339,917	744,924

7. Сегментно известување

Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни деловни или географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од продажба на стоки	790,446	680,684
Приходи од продажба на стоки и услуги во странство	121	245
Вкупно приходи од продажба	790,567	680,929

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од отпис на обврски	-	17,892
Приходи од продажба на основни средства	15	4,546
Приходи од наемнина	4,844	5,628
Добивка од дисконт од откуп на побарувања	-	47,300
Останати приходи	6,754	7,148
Вкупно останати оперативни приходи	11,613	82,514

10. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ СТОКИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Набавна вредност на продадени стоки	521,919	453,255
Кусоци и вишоци на стоки, нето	65	(21)
Одобренија од добавувачи и бесплатни стоки	-	-
Вкупно набавна вредност на продадени стоки	521,984	453,234

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Нето плати на вработени	32,400	27,461
Даноци и придонеси од плати	16,006	17,187
Трошоци за службени патувања	3,937	2,142
Останати трошоци за вработени	2,646	3,003
Вкупно трошоци на вработени	54,989	49,793

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Отпис на ненаплатливи побарувања и заеми	9,034	103,343
Реклама, репрезентација и спонзорство	32,432	16,595
Сегашна вредност на продадени основни средства	-	11,670
Загуба од продажба на влог во подружница	-	11,345
Услуги за одржување	11,849	9,731
Банкарски услуги и трошоци за платниот промет	6,071	4,832
Разни услуги од други друштва	2,793	3,577
Адвокатски услуги	2,884	2,888
Трошоци за регистрација на лекови	2,313	2,558
Транспортни и ПТТ услуги	2,495	2,033
Трошоци за наемнини	462	1,793
Отпис на стари залихи	2,315	1,592
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	2,245	1,253
Шпедитерски услуги	311	204
Отпис на влог во придружено друштво	-	100
Останати оперативни расходи	8,993	22,646
Вкупно останати оперативни расходи	84,197	196,160

13. ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ, НЕТО

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од камати (редовни и казнени)	4,752	22,142
Позитивни курсни разлики	132	1,262
Останати	239	-
	5,123	23,404
Расходи за камати	(29,245)	(34,375)
Негативни курсни разлики	(670)	(530)
	(29,915)	(34,905)
Нето приходи (расходи) од финансирање	(24,792)	(11,501)

14. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Тековен данок од добивка	8,830	7,900
Одложен данок од добивка	-	-
Вкупно	8,830	7,900

Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Усогласување на данокот:		
Добивка пред оданочување	79,106	16,922
Други усогласувања на добивката пред оданочување	9,488	34,644
Непризнаени расходи:		
Репрезентација и спонзорства	7,266	8,185
Отпис и исправка на побарувања	-	19,534
Надоместоци на органи на управување	2,444	2,806
Ненаплатени побарувања од заем	370	9,111
Казни и пенали	-	86
Трошоци на кало растур крш и расипување	185	-
Други усогласувања	8,542	6,302
Даночна основа пред намалување	107,401	97,590
Извршени вложувања од добивката	(15,623)	(11,955)
Даночен кредит	(3,474)	(6,638)
Даночна основа по намалување	88,304	78,997
Пресметан данок од добивка пред намалување	8,830	7,900
Данок на вкупен приход од подружници	-	-
Данок од добивка по стапка од 10%	8,830	7,900
Ефективна даночна стапка	11.16%	46.68%

15. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
<i>Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето добивка за годината	70,276	9,022
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	70,276	9,022

	број на акции 2018	2017
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	837,384	837,384
<i>Ефекти од промени на бројот на обични акции:</i>		
Откупени сопствени акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	837,384	837,384
Основна заработувачка по акција (во МКД)	84	11

16. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Нематеријалните средства во нето износ од 348 илјади МКД (2017: 186 илјади МКД) во целост се состојат од набавен софтвер за потребите на Друштвото.

17. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште (000) МКД	Градежни објекти (000) МКД	Опрема и транспорт (000) МКД	Градежни објекти во подготовка (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	66,067	120,626	248,399	-	435,092
Нови набавки	961	1,320	8,218	-	10,499
Пренос од нови подружници	-	-	-	-	-
Останати намалувања	-	-	(85)	-	(85)
Расход	-	-	(2,375)	-	(2,375)
Продажби	-	-	-	-	-
Состојба со 31 декември	67,028	121,946	254,157	-	443,131
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	-	37,478	147,312	-	184,790
Амортизација	-	1,755	18,710	-	20,465
Останати намалувања	-	-	(118)	-	(118)
Расход	-	-	(2,375)	-	(2,375)
Продажби	-	-	-	-	-
Состојба со 31 декември	-	39,233	163,529	-	202,762
Сегашна вредност на:					
31.12.2018 година	67,028	82,713	90,628	-	240,369
31.12.2017 година	66,067	83,148	101,087	-	250,302

Сопственост над земјиште и објекти

Друштвото има сопственост на земјиштето и објектите. НПО се користат за обавување на дејноста на Друштвото.

Заложени средства

Друштвото има дадено дел од своите НПО под хипотека како обезбедување за обврските спрема банките кредитори. Сегашната вредност на дадените објекти и земјиште под хипотека изнесува 82,713 илјади МКД (2017: 83,148 илјади МКД).

18. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ

	Земјиште (000) МКД	Градежни објекти (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	51,948	457,886	509,834
Нови набавки	657	8,122	8,779
Пренос од залихи	-	-	-
Пренос	-	-	-
Продажби	-	-	-
Состојба со 31 декември	52,605	466,008	518,613
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	-	56,490	56,490
Амортизација	-	6,917	6,917
Продажби	-	-	-
Состојба со 31 декември	-	63,407	63,407
Сегашна вредност на:			
31.12.2018 година	52,605	402,601	455,206
31.12.2017 година	51,948	401,396	453,344

Вложувањата во недвижности ги опфаќаат вложувањата на Друштвото во земјиште и градежни објекти (деловни простории) кои не се користат за дејноста и се изнајмуваат на други друштва под наем или истите моментално не се користат.

Градежните објекти, Друштвото ги има дадено под хипотека како обезбедување за обврските спрема банките кредитори. Сегашната вредност на дадените објекти под хипотека изнесува 402,601 илјади МКД.

19. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

	% на учество	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Вложувања во:			
Стил Форм ДОО Скопје	50%	270	270
Вкупно		270	270
Усогласување по метод на главнина		(270)	(270)
Вкупно вложувања		-	-

Вложувањата во придружени друштва претставуваат вложувања во две друштва во Република Македонија во кои Друштвото има значајно учество помеѓу 20% и 50%, но не и контрола врз активностите на истите. Вложувањето Стил Форм ДОО Скопје е стекнато во текот на 2011 година.

Вложувањата во придружените друштва се евидентирани според методот на главнина.

Движење во текот на годината:

Состојба на 1 јануари	-	16,474
Продажба на вложувања	-	(16,474)
Удел во добивки (загубите) на придружените друштва	-	-
Промени во останати вложувања (усогласување)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

20. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

		2018 % на учество	2017 % на учество
Подружница:	Активности		
ПЗУ Центар за дојка Скопје	радио- дијагностика	100%	100%
АД Метрополитен Скопје	трговија проектантско друштво	64.55%	64.55%
Пела Проект ДООЕЛ Скопје	градежништво	100.00%	100.00%
ДГ Пелагонија Градба ДООЕЛ Скопје		100.00%	100.00%

21. ЗАЛИХИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Залиха на:		
Лекови	130,458	82,150
Потрошен медицински материјал	42,358	39,939
Биохемиски средства (лабораторија)	20,058	14,858
Залиха (сервис)	8,982	8,221
Царински склад	6,901	7,913
Медицински помагала-колостоми	43,805	31,102
Стоки во туѓ склад	-	687
Останати	31,739	29,481
	284,301	214,351
Минус: Вредносно усогласување на залихи	-	-
Вкупно залихи	284,301	214,351

Друштвото има заложено дел од своите залихи како обезбедување за земени кредити и гаранции од банки.

22. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ И ДРУГИ ПОБАРУВАЊА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Купувачи во земјата	398,396	380,763
Сомнителни и спорни купувачи во земјата	-	-
Купувачи во странство	-	-
	398,396	380,763
Исправка на вредноста	-	-
Вкупно нето побарувања од купувачи	398,396	380,763
Дадени аванси	2,149	22,029
Побарувања за ДДВ	377	99
Побарувања за данок од добивка	223	223
Побарувања од вработени	99	143
Однапред платени кредити и трошоци	1,063	2,394
Побарувања по основ на превземање на долг	50,289	53,234
Останато	333	333
Вкупно побарувања	452,929	459,218
<i>Промени во исправка на вредноста за годината:</i>		
Состојба на 1 јануари	-	-
Нови сомнителни побарувања	9,034	204
Конечен отпис	(9,034)	(204)
Состојба на 31 декември	-	-

23. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
<i>Дадени позајмици на:</i>		
Стил Форм	62,130	62,604
Ѓорѓи Поленак	10,080	9,930
ПЗУ Рес Хумана	4,630	4,630
Проект Пако ДОО	735	735
Останати	5,730	6,989
Вкупно дадени позајмици	83,305	84,888

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Денарски жиро сметки кај банки	20,999	130,250
Девизни сметки кај банки	195	357
Готовина во благајни	85	161
Вкупно парични средства	21,279	130,768

25. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2018 акции	2017 акции
<i>Издадени и целосно уплатени:</i>		
Обични акции	837,384	837,384
	837,384	837,384

Акционерскиот капитал на Друштвото претставува номиниран капитал кој се формира со издавање на хартии од вредност (акции) на акционерите. Со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото има издадено само обични акции. Обичните акции носат право на учество во распределбата на остварената добивка (дивиденда) и право на управување со Друштвото (право на глас).

Номиналната вредност на една акција изнесува 1 ЕУР.

Следните акционери имаат сопственост над 5% од акциите кои носат право на глас со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година:

	2018 %	2017 %
З И З Фарма АГ Швајцарија	90.00%	90.00%
Златко Пановски	10.00%	10.00%

Во текот на 2018 година, согласно одлуката на акционерите на Друштвото добивката за 2017 година во вкупен износ од 43,667 илјади МКД се распределува за инвестиции.

26. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ И НАЕМИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Кредити и наеми од:		
Комерцијална Банка АД Скопје	191,285	226,599
НЛБ Банка АД Скопје	21,132	86,192
Охридска Банка АД Скопје	-	2,050
3 и 3 Фарма Швајцарија	-	46,118
Прокредит Банка АД Скопје	117,404	13,160
Стопанска Банка АД Битола	-	39,168
Порше Лизинг	2,466	3,112
Еви Коника	219	456
Останати заеми во подружниците	32,022	32,022
	364,528	448,877
Тековен дел на долгорочните кредити	(110,723)	(108,960)
Вкупно обврски по кредити и наеми	253,805	339,917

Земените долгорочни кредити се отплатуваат според соодветните амортизациони планови договорени со банките и кредиторите во месечни рати, од кои најкасно доспеваат во 2024 година.

Земените долгорочни кредити се обезбедени со хипотеки на недвижен имот на Друштвото. Доспевањето на обврските по долгорочни кредити е како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
До 1 година	110,723	108,960
Од 1 до 3 години	203,776	247,496
Повеќе од 3 години	50,029	92,421
	364,528	448,877

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
ЕУР	165,991	96,370
УСД	-	-
МКД	198,537	352,507
	364,528	448,877

27. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ДРУГИ ОБВРСКИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Добавувачи во земјата	11,930	11,334
Добавувачи во странство	146,639	87,388
Примени аванси	-	-
Обврски за ДДВ	59	744
Обврски за данок од добивка	1,660	3,158
Обврски кон вработени	87	117
Обврски за даноци и придонеси од плати	38	52
Обврски за камати од кредити	18,177	19,925
Обврски по основ на судски спорови	-	4,489
Обврски за стекнување на удели во подружници	613	613
Однапред пресметани трошоци	563	283
Останато	30	19
Вкупно обврски кон добавувачи и други обврски	179,796	128,122

28. КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ПОЗАЈМИЦИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Кредити и позајмици од:		
НЛБ Банка АД Скопје	100,000	100,000
Охридска Банка АД Скопје	40,232	67,672
Медитрејд 94	253	253
З и З Фарма Швајцарија	46,121	-
Златко Пановски	108,000	-
Вкупно	294,606	167,925

Краткорочните кредити од банки се со рок на враќање во текот на 2019 година. Кредитите се обезбедени со дадените хипотеки на имотот, меници и залог на побарувања од јавни здравствени установи. Кредитите се изразени во МКД, со исклучок на кредитите од З и З Фарма кои се изразени во ЕУР.

29. ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈА

На годишното собрание на Друштвото кое ќе се одржи во текот на 2019 година, ќе се изврши распределба на остварената добивка за 2018 година. Овие финансиски извештаи не ја содржат оваа распределба, со оглед дека истата ќе биде искажана во Извештајот за промените во капиталот за 2019 година.

На годишното собрание на акционери во 2018 година, Друштвото ја распределило остварената добивка за 2017 година за инвестиции во вкупен износ од 43,667 илјади МКД (2017: 25,092 илјади МКД распределена добивка за инвестиции).

30. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот.

а) Судски спорови

Друштвото не се јавува како тужена страна во судски постапки.

б) Гаранции

Друштвото нема дадено гаранции во корист на трети лица за обезбедување на нивни обврски, во смисла на корпоративни гаранции или договори за пристапување кон долг на трети лица.

Со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото има обезбедено банкарски гаранции издадени од Комерцијална Банка АД Скопје и НЛБ банка АД Скопје за обезбедување на долг во царинска постапка, како и тендерски и други видови на гаранции во вкупен износ од 123,687 илјади МКД, од кои 61,495 илјади МКД се девизни, додека 62,192 илјади МКД се денарски гаранции.

31. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

По датумот на составување на билансот на состојба не се случиле настани кои имаат материјално значење на деловните активности на Друштвото.

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со следните странки: своите акционери, како и друштвата во кои има доминантно и значајно учество (подружниците и придружените друштва).

Трансакциите на матичното друштво со подружниците кои се елиминирани во овие консолидирани финансиски извештаи се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Побарувања од:		
а) за продадени стоки, услуги и останато		
Пела Проект ДООЕЛ	-	16
ДГ Пелагонија Градба ДООЕЛ	202	218
Метрополитен АД Скопје	1,696	1,735
ПЗУ Центар за дојка	900	671
	2,798	2,640
б) за позајмици		
Метрополитен АД Скопје	-	-
Пела Проект ДООЕЛ	-	-
ДГ Пелагонија Градба ДООЕЛ	13,542	13,361
ПЗУ Центар за дојка	-	-
	13,542	13,361
Вкупно побарувања	16,340	16,001
Обврски кон:		
а) за набавени стоки, услуги и останато		
ПЗУ Центар за дојка	-	-
Вкупно обврски	-	-
Приходи од продажби кон:		
АД Метрополитен Скопје (камати)	-	-
ПЗУ Центар за дојка	667	587
Вкупно продажби	667	587

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Трансакциите со останатите поврзани субјекти (акционери и придружени друштва) се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Побарувања од:		
а) за продадени стоки, услуги и останато		
Стил Форм ДОО	258	1,741
	258	1,741
б) за позајмици		
Стил Форм ДОО	62,130	62,604
	62,130	62,604
Вкупно побарувања	62,388	64,345
Обврски кон:		
а) за набавени стоки услуги и останато		
Златко Пановски	-	-
З И З Фарма АГ Швајцарија	-	-
	-	-
б) примени позајмици		
З И З Фарма АГ Швајцарија	64,098	65,843
Златко Пановски	108,000	-
	172,098	65,843
Вкупно обврски	172,098	65,843
Приходи од продажби кон:		
Стил Форм ДОО	621	281
Вкупно продажби	621	281
Набавки од:		
З И З Фарма АГ Швајцарија	-	-
Стил форм ДОО Скопје	402	96
Вкупно набавки	402	96
Трошоци за плати и надомести на вработени акционери		
Златко Пановски	-	2,951
Вкупно вкалкулирани плати и надомести	-	2,951

33. ОПЕРАТИВНИ НАЕМИ

Друштвото како наемодавател

Друштвото се јавува како наемодавател на деловни простории кои се дадени под оперативен наем. Вкупните идни минимум приливи на средства за оперативните наеми се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
До една година	4,031	5,073
Од една и не подоцна од пет години	-	-
Подоцна од пет години	-	-
Вкупно	4,031	5,073

34. РАЗЛИКИ ПОМЕЃУ КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА И КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како резултат на различниот начин начинот на прикажување и извршените корекции на одредени ставки во годишната сметка, годишниот извештај и финансиските извештаи се појавуваат следните разлики:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Вкупни средства според годишна сметка	1,537,737	1,593,112
Елиминации и усогласувања	-	(55)
Вкупни средства според ревидирани финансиски извештаи	1,537,737	1,593,057